

JOHN
STEINBECK

Șoareci
și oameni

Traducere din limba engleză
de Dana Crăciun

POLIROM
2017

Bătrînul Candy stătea nemișcat și Lennie îl privea pe George cu atenție din pat.

După ce Whit și Carlson plecară și ușa se închise în urma lor, George se întoarse către Lennie:

— Ce te roade?

— N-am făcut nimica, George. Slim o zis să las cățelii-n pace o vreme, să nu-i mai mîngîi atîta. Slim zice că nu le face bine. Așa c-am venit ată înapoi. N-am făcut prostii, George.

— Așa ți-aș fi zis și io, spuse George.

— Păi, nu le-am făcut nimica. Numa' îl țineam p-al meu în brațe și-l mîngîiam.

— L-ai văzut pe Slim în grajd? întrebă George.

— Păi, cum să nu? Mi-o zis să nu mai mîngîi atîta cățelu' ăla.

— Pe fata aia ai văzut-o?

— Adică fata lu' Curley?

— Îhî. O venit la grajd?

— Nu. Oricum, n-am văzut-o defel.

— Nu l-ai văzut pe Slim vorbind cu ea?

— Nu. N-o fost la grajd.

— Bine, zise George. Bag samă că băieții n-or să vadă nici o-ncăierare. Dacă se lasă cu bătaie, Lennie, tu să te ții deoparte.

— N-am chef de nici o bătaie, spuse Lennie.

Apoi se ridică din pat și se așează la masă, vizavi de George.

Aproape mecanic, George începu să amestece cărțile și întinse o pasiență. O făcea cu o încetineală intenționată, studiată. Lennie se întinse după o carte cu chipuri și o studie, apoi o întoarse cu susul în jos și o studie din nou.

— Îi la fel la amîndouă capetele, spuse el. George, de ce îi la fel la amîndouă capetele?

— Habar n-am, zise George. Așa-s făcute. Ce făcea Slim în grajd cînd l-ai văzut?

— Slim?

— Exact. L-ai văzut la grajd și ți-o zis să nu mai mîngîi atîta cățeei.

— A, da. Avea o cutie de catran și o pensulă. Habar n-am pen' ce.

— Sigur n-o venit și fata aia, cum o venit și-aicea astăzi?

— Nu, n-o venit defel.

George oftă.

— Io, unu', mai bine mă duc la bordel, zise el. Te duci, te-mbeți și te ușurezi de toate laolaltă și nu intri în nici un fel de bucluc. Și știi exact cît te

costă. Puștoaicele astea îs numa' bune să te facă să-nfunzi pîrnaia.

Lennie îi urmărea cu admirație cuvintele și mișca ușor din buze, încercînd să țină pasul.

— Lennie, îl mai ții minte pe Andy Cushman? continuă George. Țăla de la școala primară?

— Țăla de făcea mă-sa plăcinte la copii? întrebă Lennie.

— Îhî. De ăla zic. Toate le ții minte dacă-i ceva de mîncat la mijloc.

George își studie atent pasiența. Puse un as pe suită și așeză peste el un doi, un trei și un patru de caro.

— Acum Andy îi închis la San Quentin, de la o tîrfă, spuse George.

Lennie bătea darabana cu degetele pe masă.

— George?

— Îhî?

— George, cît mai durează pînă ne luăm locșoru' ăla și trăim din belșugu' pămîntului – și cu iepurii?

— Habar n-am, spuse George. Trebe s-adunăm o sumă frumușică. Știu io un loc pe care-l putem lua mai ieftin, da' pe degeaba tot nu ni-l dau.

Bătrînul Candy se întoarse încet. Ochiul îi erau larg deschiși. Se uită cu atenție la George.

— Hai, povestește de locul ăla, George, zise Lennie.

— D-abia ce ți-am povestit. Ți-am zis asară.

— Hai, mai zi o dată, George!

— Păi, na, are zece pogoane, spuse George. Are și-o moară mică de vînt. Are o bojdeucă și-un loc pentru găini. Are o bucătărie, o livadă, cireși, meri, pier-sici, caiși, nuci, niște tufe de zmeură. Are un petic de lucernă și apă destulă ca să-l inunde. O cocină pentru porci...

— Și iepuri, George.

— Loc de iepuri nu este încă, da' nu mi-ar fi greu să fac niște cuști și tu ai putea să le dai la iepuri să mănînce lucernă.

— Păi, sigur c-aș putea, zise Lennie. A dracu' să fiu dacă nu.

Mîinile lui George lăsară cărțile deoparte. Glasul i se încălzea pe măsură ce vorbea:

— Și-am ține și niște porci. Am putea clădi o afumătoare ca aia a lu' bunicu' și cînd am tăia porcu', am afuma clisa

și șunca și-am face cîrnați și toate alea. Și cînd ar veni somonu' pe rîu în sus, am prinde vreo sută și i-am săra ori i-am afuma. I-am putea mîncea de dimineață. Nimic nu-i mai bun ca somonu' afumat. Și cînd s-ar coace fructele, am face compot și-am pune și roșii la borcan, că nu-i greu. Duminica am tăia cîte-un pui sau un iepure. Poate am ține și-o vacă ori o capră și smîntîna ar fi atîta de groasă, c-am tăia-o cu cuțitu' și-am scoate-o cu lingura.

Lennie îl urmărea cu ochii larg deschiși, iar bătrînul Candy îl privea și el atent.

— Am putea trăi din belșugu' pămîntului, zise Lennie încet.

— Ba bine că nu, spuse George. În grădină, tot felul de zarzavaturi, și dacă ne-ar trebui un pic de whisky, am putea vinde niște ouă sau ceva. Sau lapte. Și-așa am trăi acolo. Acolo ne-ar fi locu'. N-ar mai trebui să batem drumurile și n-am mîncea mîncare făcută de nuș'ce japonez. Nu, dom'le, am avea locșoru' nostru, unde-am fi acasă, și n-am mai dormi prin barăci.

— Zi și despre casă, George, îl imploră Lennie.

— Da' cum? Am avea o căsuță și-o cameră numa' a noastră. C-o sobă mică de tuci și iarna am face foc în ea. Pămînt nu-i așa de mult ca să lucrăm toată ziua. Numa' vreo șase-șapte ceasuri. Și n-o să ne spetim încercînd orz unșpe ceasuri. Și cînd am pune o recoltă, am fi acolo s-o culegem. Am ști ce-o ieșit din semințele noastre.

— Și iepurii, zise avîntat Lennie. Io aș griji de ei. Zi cum aș griji io de ei, George.

— Păi, sigur, te-ai duce cu un sac la peticul de lucernă. Ai umple sacul și-ai veni cu el înapoi și l-ai pune în cuști la iepuri.

— Iar ei ar ronțai și-ar tot ronțai, așa cum fac ei, zise Lennie. I-am văzut io.

— Tot la șase săptămîni sau cam pe-acolo, continuă George, iepuroaicele ar face-un rînd de pui, așa c-am avea destui iepuri și de mîncat, și de vîndut. Și am ține și cîțiva porumbei, ca să zboare-n juru' morii de vînt, așa cum am văzut io cînd eram copil.

Fixa extaziat peretele din spatele lui Lennie.

— Și toate ar fi ale noastre și nu ne-ar putea da nimeni afară. Dacă nu